

จับกระแส

จับตา'ปลูกป่า'

● จังกรจิรา พงษ์ราย
jpongrai2004@yahoo.com

หมิ่นล้าน ระวังซ้ำรอย

66 แม้ว่าแผนแม่บทโครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าไม้และระบบนิเวศ 25 คู่ม้วนางเงิน 10,000 ล้านบาท จะถูกลากไปอยู่ภายใต้โครงการแผนการจัดการน้ำ เงินกู้ 3.5 แสนล้านบาท โดยมีเป้าหมายที่จะปลูกป่าฟื้นฟูต้นน้ำในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า

แต่เนื่องจากยังคงถูกจับตา และตั้งคำถามจากสังคมถึงความไม่โปร่งใส และความทุ่มทุนในการใช้เม็ดเงินมหาศาลในแผนปลูกป่า "แฝก" และการสร้าง "ฝาย" ไม่แพ้กับโครงการออกแบบก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมที่อยู่ในแผน 3.5 แสนล้านบาทเช่นกัน

ย้อนกลับไปเมื่อปี 2555 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เคยได้รับงบกว่า 900 ล้านบาทเพื่อใช้ในโครงการปลูกป่า กล้าแฝก และสร้างฝายชะลอน้ำ โดยการกระจายเม็ดเงินให้กับกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช แต่ด้วย "ความเร่งรีบ" เพื่อให้ทันกับแผนงานของรัฐบาลที่ต้องเสร็จก่อนสิ้นปีงบประมาณ "ความซุย" จึงเกิดขึ้น

ข้อมูลจากผลการตรวจสอบของคณะผู้ตรวจราชการ ทส. พบมีปัญหาพื้นที่ปลูกแฝกไม่ตรงตามพิกัด ฝายชำรุด และเพาะกล้าไม้ไม่ตรงกับชนิดที่กำหนดไว้ แถมยังมีชาวเล็ดลอดเรื่องการขอรับเงินค่าหัวคิวกล้าไม้ แต่ท้ายที่สุดแล้วเรื่องนี้ก็เงียบไปปล่อยผู้ร้ายลอยนวล

ขณะที่ในปีงบประมาณ 2556 ทส. ยังคงได้รับการอนุมัติเงินภายใต้เงินกู้อีกเท่าตัวเพิ่มเป็น 2,085 ล้านบาท และมีเป้าหมายปลูกป่าไม่น้อยกว่า 345,481 ไร่ ในเขตป่าสงวนเสื่อมโทรม และเขตป่าอนุรักษ์ 326,879 ไร่ ป่าชายเลน 18,602 ไร่ และพื้นที่สาธารณประโยชน์ กระทรวงมหาดไทยอีก 46,879 ไร่ รวมกล้าไม้ทั้งหมด 180 ล้านกล้า

"ในปีนี้จะเปลี่ยนโฉมใหม่ เพื่อให้การปลูกป่าแล้วขึ้น ไม่ตายและถูกโจมตีจากหลายฝ่าย ดังนั้นระหว่างที่คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) กำลังตรวจสอบพิกัดแปลงปลูกไม้ให้พื้นที่ซ้ำซ้อน ทางทส. เตรียมเดินสายชี้แจงทำความเข้าใจกับ 76 ผู้ว่าราชการจังหวัดระหว่างวันที่ 15-17 มิ.ย.นี้" **ปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข รัฐมนตรีทส. ประกาศต่อหน้าสื่อ พร้อมทั้งแสดงความมั่นใจว่า จะสามารถอุดรูรั่ว และลบข้อครหาปลูกป่าแล้วตายจากสังคมได้**

แม้จะเอ่ยปากการันตีด้วยตัวเอง แต่ในทางปฏิบัติ พบว่าอาจจะทำให้การปลูกป่า กลับไปซ้ำรอยเดิมได้ง่าย ทั้งความล่าช้าที่เกิดจากการลงมก "ก้ากับ" ข้อมูลอย่างละเอียดของนายปลอดประสพ สุรัสวดี รองนายกรัฐมนตรี ที่ลงมติสั่งให้ทส. แม้แต่แบบฟอร์มรายงานการทำงานที่แ่วว่าเปลี่ยนมาแล้วรวม 10 แบบฟอร์ม ทำให้เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติเริ่มสับสน

ขณะที่การเตรียมพื้นที่ปลูกป่าที่เพิ่งจะเคาะออกมานั้น มีแนวโน้มว่าเอาเข้าจริงๆ การปลูกป่า 180 ล้านกล้ารอบนี้ ก็อาจจะไม่ทันหน้าฝนปีนี้

"ผมรู้สึกไม่มั่นใจในโครงการนี้ เพราะความไม่แน่นอนของนโยบาย ทั้งที่เตรียมแผนกันมาตั้งแต่ปลายปี จนมีมติครม. ไว้แล้ว แต่ยังเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ยึกยักๆ จนเจ้าหน้าที่ไม่กล้าตัดสินใจ ทั้งที่การปลูกป่าไม่ใช่แค่ขุดแล้วปลูก ตอนนีพื้นที่ยังไม่ได้เตรียม หรือ ขุดหลุมเลย ทั้งที่ช่วงฝนตั้งแต่ พ.ค.-ส.ค. นี้ควรเป็นช่วงเวลาที่ต้องลงกล้าไม้แล้ว แต่กลับยังไม่เริ่มอะไรเลย เป็นแบบนี้ถามว่าแล้วจะทำให้โครงการสำเร็จได้อย่างไร เพราะเดี๋ยวจะมาเร่งกันแบบปีก่อนแล้วเกิดความเสียหายขึ้น กลายเป็นคนปฏิบัติผิด"

นี่เป็นเสียงสะท้อนอีกมุมหนึ่งที่กำลังถึงความล่าช้าจากความไม่แน่นอนของโครงการ แต่หากพลิกอีกด้าน ผู้เขียนมองว่าความล่าช้าที่เกิดจากกระบวนการตรวจสอบแบบเข้มข้น ก็อาจสกัดช่องทางรั่วไหลของเม็ดเงิน และทำให้การปลูกป่าไม่เจ๊ง กู้หน้าแผนงนำ 3.5 แสนล้านบาทได้ทางหนึ่ง...